

Program po dnevih

A. Mongolija, opisni program

Trasa poti: Ulaanbaatar - samostan Amarbayasgalant Khild - Bulgan - obisk pri domačinih, festival - jezero Khovsgol, jahanje, obisk šamanke - Uushigiin Uver - Tsaagan Nuur - Chulut kanjon - Karakorum - slap Orkhon - puščava Gobi: Khonogor Eels, Bayanzag in dolina Yolin Am - Ulaanbaatar

Mongolijo je potrebno doživljati počasi. Tako kot se premikajo nomadi, se bomo kar nekaj dni tudi mi – na konjih. Pa za to ni potrebno biti ekspert. Tudi začetniki bomo neizmerno uživali. In ja, seveda bo rit bolela. Še bolj zato, ker njihova sedla niso tako udobna kot naša. Ampak le tako bomo doživelji Mongolijo na njihov tradicionalni način. Kdor ne bo zmogel jahanja, lahko ob jezeru hodi peš oz. se pelje s kombijem.

Potujemo s kombiji, korejskimi ali ruskimi (4x4), ki pa so manj udobni. Nočitve so v glavnem v šotorih. Naredili bomo 3200 kilometrov. Tuširali se bomo s kanglicami ali pa v tursitičnih gerih in plačali po 1-2 USD za uporabo tuša in tople vode. Ne čisto vsak dan. Tam, kjer ni nič, pa enkrat na dva do tri dni zagotovo.

To je potovanje za ljubitelje narave, praznine, taborjenja. In življenja nasploh. Če se vidiš v tem, potem ni boljšega!

Letimo v Ulaanbaatar, glavno mesto Mongolije, z mešanico kultur, običajev, predvsem pa arhitekture iz vse Mongolije: od tradicionalnih gerov (nomadskih šotorov, ki nam bodo velikokrat na poti nudili toplo zavetje pred zahrbtnim mongolskim mrazom), preko budističnih samostanov (Ganden), do neizbežne sovjetske in malo boljše modernejše arhitekture. Obisk črnega trga, nakup vsega potrebnega za našo pot, sprehod do glavnega trga, v popoldanskem času pa predstavitev budizma v Mongoliji ob obisku samostana Ganden. Zvečer navalimo na mongolski žar ali v kako drugo fajn oštarijo.

Sledi premik do arhitekturno in pozicijsko najlepše situiranega samostana v Mongoliji – Amarbayasgalant Khild, kjer prespimo v gerih (nomadski šotori, brez lokalne kategorizacije). Na poti se ustavimo pri svetem kupu kamenja, ki ga Mongoli imenujejo Ovoo.

Po spoznanju budistične religije/folizofije in kako je ta prišla v Mongolijo, sledi še spoznavanje življenja, običajev in kulture v bližini Bulgana, na širnih travnikih Mongolije. Naša vodička nas za dva dni popelje k sebi domov, kjer bomo doživelji najlepše in najbolj pristno druženje z domačini. Ti nam bodo pokazali, kako se lovi konje, kako se jih ujahava, kako se dela airak (fermentirano kobilje mleko), kako se molze kobile, kako se airak piye ;-), priredili bomo svoj mini ShaPPa Nadaam festival (v kolikor ne bo kje v bližini potekal ta pravi), ki mu lokalci pravijo Nadaam, in tako videli konjske dirke ter mongolsko rokoborbo. Za to priložnost bomo skuhali/spekli tudi kako kozo ali ovco, na njihov tradicionalni način (z vročimi kamni). Malo pa se bomo čez dan učili tudi jahat.

Mongolija

Z vožnjo nadalujemo proti za mnoge najlepšemu delu Mongolije, proti jezeru Khovsgol. Taborimo ob jezeru in se naslednji dan malo sprehodimo na prekrasno razgledno točko.

Naslednja dneva sta rezervirana za konje in obisk šamana. Jahamo ob jezeru Khovsgol v prečudovitem okolju, ki že spominja na sibirsko tajgo. Skušali bomo obiskati tudi eno najpomembnejših šamank v Mongoliji. Pa tudi kako družino s severnimi jeleni bomo probali najti. Večeri ob tabornem ognju, pod milim nebom, v naših šotorih, kjer bo hladno, in ne duha ne sluha o tušu. Zadnji dan, preden gremo proti Gobiju, gremo še na čudoviti 4 urni trek do antene z enim najlepših razgledov na jezero Khovsgol.

Sledi premik s kombiji proti jugu, ogled nagrobnih spomenikov ("jelenovi kamni") v Uushgiin Uverju in spanje v Moronu. Pa vožnja preko osrednje Mongolije do Tsagaan Nuurja ali po naše Belega Jezera. Vmes moramo nekje prespati (Gerjelt). Pri jezeru pa odpešačimo do vulkana Khorgo. Pogledamo si še kanjon Chulut. Spimo nekje v šotorih, če se bo dalo, pa v gerih z naravnimi termami (Tsenher).

Naši postanki naslednji dan so prva prestolnica Mongolskega imperija Karakorum (Kharkhorin danes), samostan Erdene Zuu, falični simbol nedaleč stran in slap Orkhon, v bližini katerega bomo prespali v gerih ali pa v šotorih. Ogled slапu.

Premik proti puščavi Gobi. Spimo nekje na poti, v šotorih. Sledi premik do sipin Khonogor Eels, popoldne na kamelah odjahamo v sipine, kjer prespimo v šotorih. Sončni zahod in sončni vzhod na sipinah. Zjutraj se bomo povzpeli še na najvišje sipine. Potem pa naprej proti Bayanzagu, kjer prespimo ob čudoviti prelomnici poimenovani Plamteča pečina, okoli katere so našli veliko 70 in več milijonov let starih ostankov iz obdobja, ko so Zemlji vladali donozavri.

Sledi premik proti gorati in večji del leta ledeni dolini sredi puščave Gobi, jastrebovi dolini Yolin Am. Sprehodimo se po njej in gremo naprej proti Ulaanbaatarju. Spimo ob Belih pečinah (Tsagaan Sourag).

Naslednji dan še zadnji dan vožnje. Prispemo v Ulaanbaatar. Nočitev v hostu.

Še zadnji dan za ogled Ulaanbaatarja: muzej zgodovine, mali muzej dinozavrov, obisk spomenika Džingis Kana (55 km stran od prestolnice, kdor bo želel). Zvečer obisk teatra z ogledom tradicionalnih plesov in znamenitega petja iz grla. Zadnja večerja (mongolski žar, allyoucaneat) in spimo v lokalnem hostlu, brez zvezdic (razen če ne bo strehe odneslo in bo jasna noč ;-)

Nočitve: Spi se v hostlih in v turističnih gerih (mongolski nomadski šotori) brez lokalne kategorizacije; pri domačinah (3 noči) spimo v njihovih gerih, na tleh. Vsaj 7x pa šotorimo v lastnih šotorih, ki jih vzamemo na pot.

Prevozi: Prevažamo se z najetimi ruskimi ali korejskimi kombiji in lokalnimi šoferji, z do po 7 potnikti poleg šoferja.

Mongolija

Program priporočamo tistim, ki si želijo popotniškega načina odkrivanja sveta in bodo zmogli nekaj jahanja.

B. Mongolija, program po dnevih

20 dni

1. let proti Mongoliji
2. prihod v Ulaanbaatar v zgodnjih jutranjih urah; na »Black market« po stvari za pot in pogledat ta znameniti črni trg, v samostan Ganden (budizem) in na glavni trg, spimo v hostlu, na pogradih
3. premik na sever proti samostanu Amarbayasgalant in na poti srečanje s kamnito stupom, Ovoo
4. premik preko Erdeneta in Bulgana na »kmete«, k naši vodički, spimo pri lokalcih v gerih
5. spoznavanje življenja Mongolcev, jahanje konj, ShaPPa nadaam festival (dirka s konji, mongolska rokoborba), v kolikor ne bo kje blizu kakega lokalnega Nadama, pojemo ovco/kozo, pijemo fermentirano kobilje mleko (airak), fešta
6. še en dan pri domačinjih, kjer se med drugim tudi učimo jahat konje, vidimo, kako ujahavajo konje, molzejo kobile etc, nočitev pri domačinjih
7. vožnja proti jezeru Khovsgol, nočitev ob jezeru na JV strani (šotorimo)
8. jutranji sprehod (20 min) na Orlovo skalo in prekrasen razgled na jezero, premik naprej do jezera, kjer že zajahamo konje (3-4 ure), spimo v šotorih v pravljičnem gozdu (tajga); obisk šamanke, če bodo luna in zvezde v pravo mser svetile; v primeru problemov z jahanjem, se pelješ ali hodiš
9. jahanje konj proti jezeru, ob jezeru, v jezeru in camping nekje ob jezeru (jahamo cca 5 ur), do koder nas zadnji nekaj kilometrvo zapeljejo kombiji, šotorimo
10. 4urni trek do vrha z anteno in nazaj, s čudovitim razgledom na jezero Khovsgol; obiščemo severne jelene, pogledamo nagrobnike (jelenji kamni) v Ushgin UUverju in prespimo v hostlu/geru v Moronu
11. premik v smeri Tsagaan Nurja (Belo jezero) in spanje v šotorih nekje okoli Garjelta/Jangerleya, na poti ogled ostanka nekdaj znamenitega ukrivljenega lesenega mosta
12. pridemo do Tsagan Nurja, Belega jezera, popoldne se sprehodimo na vulkan Khorgo in nadaljujemo pot ob kanjonu Chulut vse do termalnih gerov v Tsenherju, kjer prespimo
13. naprej preko prve prestolnice mongolskega imperija Karakoruma (Kharkhorin danes), ogled samostana Erdene Zu in pot do slapu Orkhon (spimo pod slapom, ob slapu ali pa na poti, odvisno kako hitro se bomo premikali ta dan, kajti nikoli ne veš kdaj ruski/korejski kombi zaštrajka)
14. ogled slapu in premik naprej proti puščavi Gobi, spimo v šotorih nekje na poti
15. naprej do sipin Khongryn Eels, s kamelami v sipine, kjer prespimo v šotorih
16. naskok na eno izmed najvišjih sipin (200m) in dalje proti Bayanzagu, kjer se sprehodimo po plamtečih pečinah, kjer so našli največ ostankov iz dobe dinozavrov; iščemo

Mongolija

- dinozavrova jajca in več kot 70 mio let stare kosti; spimo v dolini, v šotorih
17. premik v jastrebovo dolino Yolin Am, kjer skoraj vse leto, sredi puščave, kraljuje ledena reka; po enournem sprehodu po kanjonu (opcija: jahanje konj) se vrnemo v kombije in gremo dalje proti Belim pečinam (Tsagaan Souvrag), kjer spimo v šotorih
  18. premik v Ulaanbaatar, prihod v večernih urah, večerjica, kake karaoke, nočitev v hostlu
  19. zjutraj opcionalno lahko izlet do spomenika Džingis Kana (40m, 55km iz Ulan Baatarja); ogled muzeja zgodovine, muzeja z dinozavrovimi ostanki, obisk teatra tradicionalnega plesa in petja, večerja mongolski žar in spimo v hostlu
  20. na letališče in nazaj proti domu, še ta dan pridemo v Slovenijo

---

Lista stvari

Lista stvari, ki jih je priporočljivo vzeti s seboj na potovanje po Mongoliji s puščavo Gobi

Na letalu je prostora za največ 20 kilogramov prtljage na osebo (plus osebna prtljaga). Na eventuelnih notranjih letih celo manj (do 15kg, kar je več, potrebna doplačila, pravtako za osebno prtljago). Zato skrbna priprava le najnujnejšega ni odveč. V pomoč ti podajamo listo potrebnih stvari, ki naj se znajdejo v nahrbtniku.

Odhajamo v edine mesece, ko je potovanje v Mongolijo temperaturno prijetno. A v Mongoliji je ponoči še vedno mraz in vsak dan se lahko uščije, celo zasneži. Temperature bodo okoli 0 do +20 stopinj. Pri spalni vreči raje ne šparaj preveč.

Pralni stroj je na voljo na začetku, nekje na sredi in na koncu poti (Ulaanbaatar).

Zlato pravilo: Spokamo za 3 dni, vmes na roke peremo, potem pa to nosimo en teden!

V nahrbtniku naj se znajdejo (nekaj od tega daj tudi nase):

- potni list z veljavno vizo (veljaven vsaj še 6 mesecev od datuma izstopa v Mongolijo), maestro/cirrus bančna kartica za vsak slučaj, keš v USD (ker jih bolje menjajo kot EURe)
- zdravstveno zavarovanje v tujini
- en šotor na dve osebi
- topla spolna vreča (fajn je, da je "comfort zone" okoli ničle)
- mala svetilka za na glavo
- krožnik, vilice, nož, žlica in skodelica, saj bomo na poti velikokrat sami kuhalni (in tudi pomivali, za kar bodo poskrbele dežurne ekipe)
- 5 juh (predlog: 1paradižnikova, 1gobova, 3xgoveja/kurja), 5paštet (argeta, gavrilovič ipd), 1-2x suha salama, 1 Nutella (če jo ješ), vsaj 30 dag sira (ementalerja recimo), do pol kile Cedevite, 2 konzervi tune, prava kava (če jo piješ) – teh stvari tam ni in pridejo

Mongolija

---

zelo prav in vse to gre v skupno škatlo

- trekking čevlji (bolj ko so topli, bolj pridejo v poštev za sedenje daleč od ognja v hladnih nočeh)
- lahke superge ali čevlji za preobutev (npr. Teva)
- puhovka (po želji), pohodniške hlače (udobne, za jahanje; za slednje lahko uporabiš tudi pajkice in kolesarske hlače), gore tex anorak, topel termo velur (flis), dolge termo spodnje gate, dolge hlače, nepremočljive hlače (za jahanje, če dežuje)
- puli in pulover (lahko tudi bombažni)
- bombažna majica z dolgimi rokavi 3x
- 1x švic perilo s kratkimi rokavi in 1x z dolgimi rokavi
- 3-4 majčke s kratkimi rokavi ali dolgimi rokavi
- nogavice (tiste, bolj debele in tople), spodnje perilo (8x), kopalke, kratke hlače
- sončna očala, pokrivalo (klobuk, kapa s šiltom,...)
- rutka proti prahu, ker ceste znajo biti prašne, puščavski veter pa neusmiljen
- brisača (priporočamo lahke popotniške brisače iz reciklirane plastike – dobiš jih v spletni trgovini www.nommos.me) in vlažilni robčki
- toaleta: milo, zobna ščetka, zobna pasta, vrečka pralnega praška (30 dag), krema za sončenje (visok faktor), krema za suhe ustnice (vazelin),...
- medicinski paket (razdeliti na dve osebi): nikar na pot brez spreja proti komarjem (30% DEET-a), tablete proti slabosti (ceste so res u k...), spitaderm sprej za razkuževati roke, antibiotiki (npr: ciprobay), aspirin, tablete proti driski (linex), proti zaprtju, vitaminski tablet, obliži, povoj, gaza, bivacin,...
- knjige, i-pod, karte, frizbi,...
- ker ne bo električne za polnjenje baterij, je priporočljivo imeti s seboj dve bateriji za fotoaparate (videokamere); pretvornik za polnjenje na 220V v avtu je priročna zadeva, ki jo bomo imeli s seboj, prav tako polnilec za direktno polnjenje na 12V (oboje pa pride v poštev le, če una lukanja za polniti v kombiju dela – kar pa ne moremo zagotoviti)
- mobilni telefon: signali nekaterih naših operaterjev delajo pogosto, drugi le v Ulan Baatarju
- še kaj, na kar smo morda pozabili in brez katerega ne moreš živeti

Pusti doma predsodke, slabo voljo, tečne partnerje, uhane, zlate ogrlice, dragocene ure, lepe čeveljce, hlače zlikane na rob in ostale nepomembne reči. Ne pozabi pa na kup dobre volje in jeklene živce!

ShaPPa